د زړه وينا

د

ګل پاچا الفت

Ketabton.com

اشعار

دزمری میاشت

۱۳٤۱

هجري ش. کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډير لږ روي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلى شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوي دا به په څه نامه شايع کيږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعيض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتيا! وايي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ويلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګويا ته ډيرو خلکو سره ډيره موده او هروخت خبرې کوې.

سيد شمس الدين مجروح

دحمل ٢٥- ١٣٤١

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فرینده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، باندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حال، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضیلت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳٤۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وينا

د الفت د ويناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې وليدله چې د ښاغلی سيد محمدايشان الحسينی الافغانی په ښکلی خط ليکلې سوې ده.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پياوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسينی د نستعليق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وينا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخـو او پياوړو هنرمنانو لاس سره يـو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالۍ مجموعه ئې تخليق کړېده!
دلته دوه هنره سره يو ځای سوي دی، د انساني استعداد دوو بريښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وينا په ښه خط ليکنه زمونږ د اسلافو ښکلئ ميراث دی، او خوښ يم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، يو بشپړ اوکامل مظهر وينم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وينا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړي، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري ليکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نـو لکه د ښاغلی حسينی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفيس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چينه يوه ده، او هرکله چې له فياض منبعه د جمال تجليات ځليږي، او خپريږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جميل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعال دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسينی دغه جمال آفرينی خو زمونږ د وطن د يوه پياوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسيد عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب يوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمايندګی کوی.
اما د الفت وينا!
دلته هم د ښکارندوی د وينا ټينګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سيد روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وينا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربښت او تصوير کې استاد دی، نوی نوی نکات پيداکوي د ژوند انه عميقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبيعت بسيط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غاير نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغیزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنی ږغیږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وایي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چی:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر می مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳٤۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادی چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغړ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډیرکوښښ شوی دي.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وي چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شي. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کیدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځیدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کیږي. په تیر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پښتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د ښخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دي لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲٤۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه مننه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار يې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاستر ګې پرې خوږيږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آو از په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډیره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترینه جوړشي چه ستر ګې ئې په لیدو، غوږونه يې په اوریدو او زړونه يې په مینه اومحبت نه مړیږي.

که چیرې یوه ډیره ښکلې سندرغاړې چه له ډیرښه صورت سره ډیرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً يې اغیزه څو چنده کیږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې يې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپیدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیايې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه ستر ګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه
۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرليك:	مخ:
شاعر	۱
ښكلا اوهنر	۱-۳
دصلح نړۍ	۳-۵
مينه اودوستي	۵-۷
صلح كل	۷
ابتكار	۷-۸
ژوند	۸-۹
دمونشن دسفريوه خاطره	۹
دهقاني	۱۰-۱۱
دوطن محبت	۱۱
دوطن پالنه	۱۲-۱۳
ګرانه وطنه!	۱۳-۱۵
دوطن خاوره	۱۵-۱۶
سپين غر	۱۶-۱۸
په باغ كښي	۱۸-۲۰
آزادي	۲۰
دزړه شكوه	۲۱
دژوند ډيوه	۲۱-۲۳
پسرلی راغلی	۲۳
دبهارفيض	۲۴
دخزان سندره	۲۵-۲۶
دمني خاطره	۲۶-۲۷
په وربل باندي ګرد	۲۷
دحسن جلوه	۲۸
ملت اومملكت	۲۸-۳۰
لوی افتخار	۳۰-۳۲
ويده ګوجر	۳۲-۳۳
ناخاپی كانی	۳۳-۳۷
ټكی اوريا	۳۷-۳۸
عاقبت	۳۸-۳۹

سرليك:	مخ:
زما حال	۳۹
داميدرڼا	۴۰
لمره!	۴۰-۴۲
دوطن ترانه	۴۲-۴۳
دافغان ترانه	۴۳-۴۵
ديووالی ترانه	۴۵
دمعارف ترانه	۴۵-۴۶
دغيرت سندره	۴۶-۴۷
استعمارچيان	۴۷
علم او معنا	۴۷-۴۸
دپلار توره	۴۸-۴۹
نه ځي	۴۹-۵۰
ښكاري باز	۵۰-۵۲
زخمي زړه	۵۲-۵۹
دشاعرنظر	۵۹-۶۰
څه ګورم	۶۰
غريب ماشوم	۶۱-۶۲
خوارحسن	۶۲-۶۳
همدردي	۶۳-۶۴
حسن اونظر	۶۴-۶۵
بډای	۶۵
ماشوم	۶۶
غزل	۶۶-۶۷
دنازمېرمني	۶۷-۶۸
په ليلی پسي ځم	۶۹
څومره به ښه وی	۶۹-۷۰
څه يم	۷۱
زما ګناه	۷۱-۷۲
زما خوب	۷۲-۷۳
انسان	۷۳-۷۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سر لیك:	مخ:	سر لیك:	مخ:
څه جوړشوه؟	۷۶-۷۵	فکر او مینه	۸۶
عدالت	۷۶	آشنایي	۸۶
دوه ماموران	۷۸-۷۷	فکر او کار	۸۷-۸۶
دحق جذبه	۷۹	بې خبري	۸۷
خاورې اوګردونه	۸۱-۷۹	علت اوسبب	۸۷
فرداوملت	۸۱	دهقانه	۸۸
علم اوپوهه	۸۲	شعر	۸۸
سړیتوب	۸۲	مات کودړی	۸۹-۸۸
همدردي	۸۳	خوشحالي	۸۹
سیاست	۸۳	تور او سپین	۸۹
بې قدري	۸۳	شعراو حکمت	۹۰
دیمرکراسي	۸۴	سپین او تور دیوان	۹۱-۹۰
دروح اطمینان	۸۴	حقیقت	۹۲-۹۱
صبر	۸۵-۸۴	ثواب	۹۲
ددنیا قانون	۸۵	دشاعرشعار	۹۲
یوسف اوزلیخا	۸۵		

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اورباندې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښایست بت ته سرتیټوي

له هرقیده آزاد زنداني   دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني   سرکښې فکراوخیال جهاني

نه یې یارچېرې شته نه ریبار   خو آرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر*

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته ګوري

مسلمان وي اوکه ګبرکه ترساوي
دلته فرق دامریکې اود روس نشته

ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي
ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړې

شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي
پتڼګان ورسره عشق لري هرګوره

دډیوې ځای که مسجد که کلیسا وي
ښه آهنګ چې په هرسازکښې وي موزون دی

که رباب وي که شپېلۍ وي که داریا وي
نندارو اوتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلي په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زما وي که دتاکه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي
په الفاظوکښې وي ډیراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته

په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زما وي
په سپین مخ چې تورې زلفې راخورې شي
دښایست دډیوې لاښه تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زېباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینوزرونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهیڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال ملتی حق دهرملت وي

خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو

شي یوه ارکسترا د ولسونو

دګډژونداصل واساس اصلي منظوروي

جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی

که په هررنګ وآیین کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې

په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرڅوک خپل مسلکونه

چې ونکړي یوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره

دجنګ ویره شي له زړونونه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون

مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تویول دوینوشرم او پېغوروي

شرمنده ذلیل سرتیټی ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړي تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي*

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلدارۍ دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګښې مې نیسي
مینه په مابانـدې پیریان راولي

ګوره په سپین مخ باندې توري زلفې
توره شپه خنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواوبې وزلو دوستي
سړی په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتوروسپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپین اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشا هدان راولي

صلح کل***

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګۍ نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسیږه
له دې تیټې هواپورته له طیران سره اشناشه
دزمان مکان په قیدکښې اوسیدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهنې آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دربدلی یې سرکوزی
ځان دې نه دی پیژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکوریې
بې ایمانه راته ښکارې له ایمان سره اشناشه
چې سرې هرڅومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخدای شان سره اشناشه
دجهان تاریخ ته ځیرشه دبدلون اړخونه ګوره
کُلّ یومٍ هُوَفي شاٍن دی له هرشان سره اشناشه
اور،اوبوسره دې کار دی په خوږوترخوژوندی یې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخۍ کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړدکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهدخوښ په ریاضت دی
عیش عشرت ځخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توربږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې بنې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پیداشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره***

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده

مینه پټه چانه نه ده برالاده

ښکلول غېرکښې نیول دنورومخکښې

که په خوښه اورضاوي خه پرواده

په غلانه دي په ښکاره دي یاراني

نه هجران شته نه دهجرتراني

بې ریباره وصالونه شامدام دي

نشته کودې نه تعویذونه شکراني

که په ګل پورې سینه مړي بلبله

که دشونډوښکلول وي یوله بله

نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه

که هرڅاله ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني خومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی
لري مېړې اوپسونه   شنه پټي اوشنه باغونه
همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې
نغمې اوري دبلبلو   وينې ښې غنچې دګلو
دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته
له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته
خوندورشيان پيداکړي   داتياره جهان رڼا کړي
وچ ډګراوبيابان   کړي شاعرته ګلستان
په خوږومېوومرغان   په ګلانو بلبلان
کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه
که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي
که طعام که فاکهه ده   که دښه ځاى ننداره ده
ددهقان دلاس اثردی   دهقاني څه لوى هنردی
ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی
جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان
دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس
دبداى کورکښې سره زر   داښايسته ښکلی زېور
ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تښـــــــــــــــــــاکې ددهقــــــــــــــــــــان

درګـــــــــوهرلاس کښـــــــــــــې دخـــــــــــان

دوطن محبت*

دوطــــــــن پــــــه محبــــــت بانـــــدې قســــــم خــــــورم
چـــــې دځــــان لــــــه غمــــه زيــــات دوطـــــن غــــــم خـــــورم
دوطــــــــن دشــــــــرف ســــــــپريم نــــــــه ويرېــــــــږم
کـــــــــــه دتوروګذارونـــــــــــــه دم پـــــــــــــه دم خـــــــــــــورم
داخــــــــورې، غـــــــــورې ګـــــــولې دې وي دنـــــــــورو
دوطـــــــن دفــــــاع کښـــــــې زه ګــــــولۍ دبـــــــم خـــــــورم
کفــــــن نـــــه غــــــواړم دژوندجاموکښــــــــې درومـــــــــم
دجنـــــــت بـــــــاغ کښــــــې مېـــــوې رقـــــم رقـــــم خــــــورم
يــــــــم پرهېزدبــــــــې ننګـــــــې لــــــــه خوراکونــــــــو
پـــــــه غيــــــرت ګټلــــــې شــــــې بـــــــه ولـــــــې کــــــم خــــــورم
دوطــــــــــــــن داعتلاتــــــــــــــرې يــــــــــم ځکــــــــــــه
لکـــــــه ګـــــــل هـــــــره شـــــــپه څـــــاڅکې دشــــــبنم خــــــورم
زه هغـــــــه يـــــــم چــــــې تــــــل ننــــــګ پـــــــه وطـــــــن خورمـــــــه
هغـــــــه نـــــــه يــــــم چــــــې رشــــــوت ســـــــود اوســــــلم خـــــــورم

چــــــــې پـــــــه ســــــــرمې دوطـــــــن خـــــــدمت منلـــــــــې
څـــــــه پــــــــرواده کــــــــه خپـــــــل ســـــــرلکه قلـــــــم خـــــــورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سورى نکړه
دشيرين وطن په عشق کښې يې نامتورته

په خولويې دتندې که آبيارى کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپيټئ
وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوررورته

دپښې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچې اینبی په دې تې درسره خوله ده
هغه خوراو وروګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې
جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې
وردستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښي
تمدن خورشوستا په جهان کښي

ننګيالی تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښي
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښي

دوطن ورونېوبياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته
څوک ټينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه
مونږ لاندې کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کېمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کېماورکړئ سراغ اوخبر

له سپېروخاوروپیداکېږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیارباندې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بېدیا

یاپرېږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لرې وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وي ته تږي ګرځېدلې هسې

وړۍ زمونږدي اوشړۍ اخلوله بل ځنې تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپرديوبلبل
هرڅه لروخوده خالي زمونږلمن اومنګول
راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلي شپې تېروي
ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي
نورولـه وسپنې فـولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ ترې ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر*****

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه ويره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهېږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې یې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښتري توري زلفې   تک سپین مخ یې دلېلادی

سپین سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلېږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا برېښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه ورېدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندې هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته یې بهېرې ‏ ‏ جرۄبی اوابشارونه
دشرابو اوعسلو ‏ ‏ پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لرې سرسبزه ‏ ‏ پکښې مېشت دي ولسونه

ښایسته ښې منظرې دي پښتانه یې ننداري کړي
دسپین غره تورې لښکرې دنښتروېې پیرې کړي

دامتل دی پښتونکښې ‏ ‏ په لوی غره دخدای نظروي
دسپین غره دپاسه ځکه ‏ ‏ تجلی شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلی ‏ ‏ درناهلته اثروي

کوه طورغوندې ځلېږي خوافسوس چې موسی نشته
چې الهام ورځخه واخلې هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې***

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شین سحراوشوروشورودمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوترانې وې
یومرغه ویل داخومره ښه دنیاده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوند ډېرغنيمت دی

ددې باغ خوړې مېوې ثه لوی نعمت دی

مګرويره ده په کارله صيادانو

له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده

ددوی وصف ګوره يسفک الدما ده

يوبندي کړي په قفس کښې چې ويېږه
بل په سره اوربانديې نيسي چې کړېږه
کاشکی نه وای پيداشوي انسانان
دادسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غږشو داخه وايې
ته چې دغه شينکی بڼ دارنګه ستايې
داخوخپله هسې نه دی پيداشوی
انسان ډېرزياراوزحمت پکښې ويستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه ميره ده

ښايسته کړی خو انسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي
داګلش په سپيره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صيادان شته
ورسره ډېرزياروېستونکی دهقانان شته
که يووينې تويوي اوخونريزي کړي
بل په کارکښې شې خولې عرقريزي کړي
ديوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تڼاکوخخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومینو ننداڼچیانو
هیروئ مه کاراوزیاردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پیدادی داګلونه

آزادي*****

په شړی کښې ښه یم زه آزاد فقیر
نه وریښموکښې چینجی غوندې اسیر

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس یې وي حریر
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد یم

یووېښته به یې ورنکړم په کشمیر

په ویجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهیر
چې مرغان په هواوینم چرګ په ځمکه
راته یاد داسارت شي بدتاثیر
همېشه اسیرمرغه دي خوږل شوي
اوښکې یې بالښت دخان اومیر
له لیندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته   دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره   دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ ډېردي   مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم   تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډوميدان جوړشوی   میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي   په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله ډېرښه دی زړه یې ښه نه دی   ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې   سنګدلان ډېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان ډېردي   دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه

آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ړیوه

شپه دوصل وه مجلس وديارانو

دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه

دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتا به و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنياکښې يوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووينی سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډيوه هغه وخت ژوندی وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سيزلو نه نجات دی زمونږ مړينه

سوزوسازد زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه وېرېږم

دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې درباندې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادۍ په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي

په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیاېي راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره
په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایي شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره
واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره
په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره
دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره
زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره
چې شنه پټي سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کورودان وي له باغوانه سره

---

[۱] : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره***

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشنې پانې ورځ په ورځ کوره زیړیږي
سرسبزي اوتازه ګي یې وبایلله

پانې رېږدي لکه زرونه دخوارانو
دخزان سېره سیلۍ ولګېدله

زیړې پانې چې رېږي خوراله ویږي
ځکه اخلي رخصتونه یوله بله

هغه پاڼه سیلۍ ویوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

او س کابل دخوارغریب ټاټوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې لیږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه یې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته یې ساتې دیخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چیچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله

دګابل خوبان طواف ستادګلشن کړي

ګل دې اخلي خراجونه له وربله

بدایان دې هم هواته هوسیږي

درروان دې ګرنډیوکښې په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهار

برکت اوخیردې زیات شه یوپه سله

زیړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوایي

په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري ثومره رنګونه

راشئ! وګورئ دزیړرنګ عالمونه

داچې باغ کښې طلایي رنګونه وینئ

که پوهیږئ خپل قیمت ښیي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله

ونوبوټو طلایي کړه جامه خپله

په طلاؤکښې ډوب شویدي باغونه

په دولت مینه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زیړي پاڼي راتوییږي

سوړتنور دغریبانو پرې تودیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ګرمۍ کښې که يخ سيوری دراحت و
په سړوکښې سره لمه ده چې بلېږي

☆ ☆ ☆

کله ګل کله مېوه وي په باغوکښې
کله سيوری کله اوروي په دېروکښې
کله پاڼې دي په کارکله لرګی
هرڅه شته دي دباغونوپه کوروکښې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خاورې شومه نومې ځای پاس په وربل شه
له دې رشکه په ګلشن کښې مړاوې ګل شه
دلاله زړګی شه تورله دېره غمه
له ناکامه دصحرالورته مايل شه
نرګس زيړشه له ارمانه شينکی باغ کښې
چې داځای وحق زما ولې دبل شه
آسمان هم له قهره شين شه چې داولې
په معنې کښې جګ له مانه يوپه سل شه
دعاشق بری په عجزاوپه نياز دی
چاچې کړله سرلويي راته خجل شه
زاهدقرب غوښته په زوردعمل باندې
همدغه عمل دده مخکښې حايل شه
داخاکې تن چې چاخاورې کړپه عشق کښې
د „الف“ په ژبه داسې وستا يل شه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه*

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې يې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورکږې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غورېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی ویوړ
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګنددعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې یې لیندې باڼه یې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لاربښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبرولید

ملت اومملکت*****

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه یې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له یوې ویالې اوبه ورته راتللې
په یوه هواکښې ټولې لوېدلې
ددې ټولویوخزان اویوبهار و
ښه اوبدې وشریک یووېي واکدارو
ځینې جګې ځینې ټیټې کوزوپاس وې
لکه ګوتې دیوه وجودلاس وې
چاموه لرله چا ښایسته ګلونه
دچاسیوري و ډیرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپیرله ورا معلوم و
له یوه سره لویې وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وې پکښې خورازه

هرمرغه موېږانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه ویوه چمن کښې
لکه وې چې ولسونه په وطن کښې
هریوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هریوارجمندو
په حقونوکښې یې نه وخه توپیر
مالیارویه هرې ونې ډېرزهیر
یوله بله یې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنی یوصحیح ملت و
لکه باغ یوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېرې خوباغ یودی که پوهیږې
که کوې بل رنګه فکرډېرغولیږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګر دواړه اوسېدونکی ديو کور وي
ديوې سترګې په کورکښې سپين او تور وي

لوی افتخار***

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېري لويي قرباني پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هيڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېر دي خوهر کار ګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل خه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادی مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچا مرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپښتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هيڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کېږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخارد آزادۍ دپاره جنګ وینمه

ډیره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم

دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
ډېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
ډېرښکته ګورم چې خپل تېټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاویره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجورباندې راغلی څه بلاوینمه

له باجوره جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه ډېره ناپاکه نارواوینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګېږځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاوېښ اوبیدارو
پس له خوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجروزیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوجرو ځکه شپې رونولې
شپې يې په ويښه سباکولې

وروسته دخوشپوله بيداری نه
کوجرستومان شوه له بېخوبی نه

خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غليم چې هجوم وکاندی

يوتن خوب وېووړنصيب يې خوارو
هغه بل وېښ و بخت يې بيدارو

د دواړومېښې وزيرېدلې
سپورمۍ اوستوروورته کتلې

چې وېښ کوجرکړې مېښ کتې تولې
له خپلومېښولاندې راتولې

څه يې چې تول کړه هغه يې خپل شوه
نرکتې واړه دهغه بل شوه

هغه چې وېښ شوسباله خوبه
وې ليدله دارنګه لوبه

تپوس يې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی

داسې قسمت ته خوحيراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده

ملګری ووی چې خوب کوينه
مېښې يې نر نرکتې راوړينه

څوک چې پاسبان وي اوکړې خوبونه
وريسې جوړشي بيامتلونه

ناخاپي کاني ***

يوه ويلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی د انسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی څوک مې نه دی آزارکړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانی له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسېږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچالاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړي له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانی غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لږاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

بشه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانوورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکاڼی له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکاڼی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې یې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشوه موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووبلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
بشه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کاڼی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه

دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان

بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک

ته جزاله خپل عمل سره تله
که دې وليدتفاوت وکړه ګله

ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب

مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات

خوجزا دبدونه وي تيټ وپاس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل

داحسان جزابه ووينی احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان

نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل

تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دي خپل زړګی دکردپاره ښه که

يکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپــــل خـــــدای ســــره اخــــلاص پــــه زړه کښـــــې ســــاته
لــــه مخلــــوق ســــره يـــــې هــــم كــــړه مينـــه زياتــــه

تګی اوریا

تــــــادكوم فرعـــــــون دظلـــــــم ســــــحرمات كـــــــړ
چـــــې پــــــه لاس كښــــــې ګرځـــــوې ښـــــكلی امســـــا
د كاغـــــــذ پــــــــه ګـــــــل بلبلـــــــې نـــــــه ټـــــوليږي
راشـــــــــه پربـــــــــرده نوركارونـــــــــه دريـــــــــا
اورلړونـــــــــی غونـــــــدې ســــــوی اوتـــــــک تــــــوريې
اميدمـــــــــــــه لـــــــــــره دخپلـــــــــــې زرغونتيـــــــــــا
ښـــــه اوبـــــدحق ونـــــاحق چـــــې معلـــــوم نشـــــې
تـــــوره شــــــپه ده ورتــــــه مــــــه وايـــــــه ســــــبا
چــــې لـــــه نوكــــه تركوټيــــه ټــــول غــــرض دی
دانســــــان پـــــه نـــــوم يـــــادېږي خـــــه بـــــلا
خپلـــــــــه ګټـــــــــه اوضررخيروشـــــــــــــــــربولي
دانســـــــــان دقضـــــــــاوت دغـــــــــه معنـــــــــا
انســــان خـــــوک دی زه يـــــې دومـــــره پيژنمـــــه
چــــې حيــــوان نــــه بيلــــوي ځــــان پــــه وينــــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حـــق نـــاحق کــــړي باطـــل حـــق کــــړي پــــه ويلـــو

نـــــــوم پـــــــــري کښـــــــيږدي درواواونــــــــاروا

عقـــــل څــــــه دی منطـــــق څــــه دی حکمــــــت څـــــه دی

غولــــــــول ديــــــــوه بـــــــــل پـــــــــه هغـــــــه دا

کلــــه خـــــوښ کلـــــه غمجـــــن کلـــــه حيـــــران شـــــم

دادنيــــــــــــاده ګــــــــــــــډه وډه تماشــــــــــــــا

پـــــــــــــه حرامونارواســــــــــــــړی تـــــــــــــه ورشـــــــــــــي

څــــــــه لـــــــــولي اوبــــــــــــې حيــــــــاده دادنيــــــا

عاقبت*

عاقبـــــــت بــــــه يـــــــې ســـــــيلاب داوښکويوســـــــي

چـــــــې خــــــواران اوغريبــــــان چــــــاڑولي

نــــــن ســـــبا بــــــه داقبـــــا ل لــــــه تيلـــــی کوزشـــــي

چـــــاچې ســـــــتړی اوســــــــتومانه څغلـــــــــولي

زمانــــــه بــــــه يــــــې دنــــــورو خنـــــدنی کــــــا

چـــــې يـــــې هروخــــت پــــــه خوارانــــو دي خنـــــدلي

شــــــنه چمــــــن کښـــــې بــــــه پــــــه ګلـــــوخزان راشـــــي

بلـــــبلان يـــــې چـــــې پــــــه بــــــاغ کښــــې کړولـــــي

لــــــــه دي خړآســــــــمانه هروخـــــــت ږلـــــــــی اوري

وري ســــــــــيلاب دزمـــــــــــــاني واړه ښــــــــــــاغلي

دښايســـــــــت بهــــــــــــارخو ورځــــــــــې وي دنياکښـــــــــې

بيالــــــــــه نـــــــــــازه راکــــــــــوزيږي نـــــــــــازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهېږم
ځکه ماترینه لاسونه دي وینځلي
هریوباغ چې راسپړلی دي ګلونه
دخزان سیلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته
تیت وپاس خړاوروښانه مالیدلي
ځکه مازړه بل عالم پوري تړلی
دی دنیا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال*

تپه تیاره ده زه رڼا ته انتظارلرمه   ځومره ډېرکارلرمه
یمه پښیا بل اوپه لارکښې خندوخارلرمه   بېره تلوارلرمه

ملګری تللی زه ویده پاتې بېدیاکښې یمه   غره اوصحراکښې یمه
واړه سپاره دي یوزه پلی په شابارلرمه   یوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تیرېږي   په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه   خدایرو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اوروڼا   هم راډیوپرې ګویا
زه لاتراوسه دتیلی په دکان کارلرمه   ورته جارجارلرمه

هریومیدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال   اودخپل جاه و جلال
زه هیڅ شی نلرم په تېرواقتخارلرمه   دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی   زیاراوزحمت ویستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه   پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا*

نوی دوردی راغلی　　یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي　　چې دوخت تقاضاوینم
توره شپه په ختمېدوده　　رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره　　نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې　　نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل　　راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی　　شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره　　ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې ډېرنژدې دی چې به څه درنه جوړیږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومیږي

سوا ل دمرګ او دژوندپېښ دی　　مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې　　نورسپوږمی ته ځي روان دي
داسې ژوندی ستا په برخه　　چې نورتڼول ترې ګرېزان دي
لږ څه وغوږوه سترګې　　چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لاخره وینم څاروی ځي له تانه واړندې

ستارفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانديې

لمره!*

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زمور مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسموردی
بې له تادځمکې مخ چې کورم تودی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې ایښی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لویوې ته
دباغو خامې میوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرورغوکښې
بیادی کړه روان رودونه په شیلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمریې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هیواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډیرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
مندې ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ دیوه په هروخت کښې روښانه
دروېزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکېږي ثمر
دی نمک خورددې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړېږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاوندیان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرراز پورونه لري

بايدچې داحق کړي اداوروروي که خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ، وطن مطلوب دی زمونږ

که يې ونه ساتوله نورو، مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لويږو په دې مينا مستېږو

خدای دې مدام لري دا باغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلې پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې

ځای دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غليمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړی تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ستاتو آزادي ستايو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلی نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي — بيرغ زمونږ دې لوړپه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو   په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو   په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان

آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تیره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوړزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کوپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوڅوکښې په غیره دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوړدترقی ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو دغیرت په ځای کښې سرورکوو — هم مالوزرورکوو

دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو — ورته خبرورکوو

مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وايي — ملی آیین نه وايي

مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو — اب دخطرورکوو

وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ — دافریضه ده زمونږ

دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو — دغه هنرورکوو

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره — دآزادی دپاره

دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو — زره زرور ورکوو

تجاوزنه کووپه نوروباداري نه کوو — ستمګاري نه کوو

دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو — په وطن سرورکوو

دآزادی دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي — خواروبرباد دې وي

مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو — آزاد وزرورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته باښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوولره مارشا ل دپاکستان لري

سیسۍ ولي هوسۍ ولي وړې وړې مرغۍ ولي
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري

غرخه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هیڅ وارېې خطانه دروميي پخې سترګې ښکاریان لري

که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هیڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جا ل لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرېټي کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژیړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحرډک له مرغلروچوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره*

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې وذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډېروزړونوکښې یې اېښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلـــــــــیم ســــــــــترګه ســـــــــــوزیده ورځینــــــــــــې

پـــــه غزاګـــــــانو کښـــــې یــــــې نــــــه و مــــــدار

اوس دلرګــــــی پـــــه شـــــان پـــــه چـــــت کښـــــې ایښـــــی

نـــــه وینـــــي خـــــوب کښـــــې هغـــــه لیـــــل ونهـــــار

هـــــیڅ پـــــه کارنـــــه ده وخـــــت یـــــې لاړه تېرشـــــه

خوتـــــه یـــــې بولـــــه تـــــاریخي افتخـــــار

چـــــې زمـــــاني نـــــه خـــــوک شـــــي روســـــته پـــــاتې

شـــــــي تـــــاریخي افتخـــــار دغســـــــــې خـــــــوار

نه ځي

درونـــــدوالي غرونـــــه ، پښـــــتونواله پښـــــتنونه نـــــه ځـــــي

تـــــوروالي شـــــپو نـــــه رڼـــــاېې دلمـــــر شـــــغلونه نـــــه ځـــــي

دآزادی پـــــه لارکښـــــې ســـــراوما ل کـــــه لاړشـــــي زمـــــونږ

مـــــونږ پتنګـــــان یوپتنګـــــا ن بلوډیوونـــــه نـــــه ځـــــي

خـــــو قرنـــــه کیـــــږي تـــــوره لاس کښـــــې د افغـــــان وینمـــــه

د تـــــورې بریښـــــااوس لـــــه اشـــــعارو د پښـــــتو نـــــه نـــــه ځـــــي

دپـــــلار نیکـــــه څنـــــګ کښـــــې موتـــــورې معلقـــــې وې تـــــل

دپـــــلار نیکـــــه تعلقـــــات نســـــل نمســـــونه نـــــه ځـــــي

دبابـــــــا ګـــــــــانو اونیکونـــــــــــو دلاس نښـــــــــه ده دا

دتـــــورې قـــــدر زمـــــونږ ســـــترګواولیمونه نـــــه ځـــــي

د پخوانیـــــــو خـــــــوی عـــــــادت مـــــــونږ پرینښـــــــودلی نشـــــــو

د ښـــــکار عـــــادت د بـــــاز باښـــــو د اولادو نـــــه نـــــه ځـــــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شویدي اوس

بیابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه ځي
بیابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سینونه نه ځي

که په برهان اودلایلوفیصله ونشوه
غوځه اوپرېکړه دچړوتورولـه خولونه نه ځي

ښکاري باز*

بازنیولی په منګولوکښې سیسۍ وه
خوندوره مزه داره ښه مړۍ وه
چې یې راوړه خپل خاوندته سلامته
بې څه طمع بې احسانه بې منته
چاویل ورته چې ای بازه نادانه
څه لیدلی تاله لاسه دانسانه
چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته
ورته نیسې دهواپرندګان ته
ولې بل مرغه نیولی له غړۍ تا
ولې ورکړله انسان ته دامړۍ تا
تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې
پاتې نشوې ولې دې لویه فضاکښې
له پنجو د بنیادمه چې شوې خلاص ته
څنګه راغلې ورته بیاپه ډېراخلاص ته
قدرت تاله درکړی لوی وزرونه
ستا پروازلاندې خدای کړې اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی
څه احتیاج لري انسان ته په نوری کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې
چې له دې هسکې فضا را ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېرېږې
پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې
په کوم تاربانديې تړلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې
بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو
اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی
داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی
په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه
ماپرې ایښی ده دپاره داسیلونه
زما فخردانسان په لاس ختل دی
خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی
زه خادم کړمه الفت دانسانانو
مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو
یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي
په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجود دوی منقاددی
انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی
اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي
اوښ دده په مخ کښې تېټ شي اوپستي کړي
په الفت سره تابع وحشي حیوان شي
ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه[1] *****

زړه يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاڅي … ای زمه زخمي زړګیه!
مرورله تهٔ ول جهانه … ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پیښ شوی … دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدايي … که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړیږي دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږي نه هیڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لري ته … ولې شپه اوورځ څوریږي
راته وواېه څه غواړي … په څه باندې خوشحالیږي
په کوم ښکلی مخ مین یې … که دچاپه غم کړیږي
له اسمانه دې زړه شین دی … که انسان ځنې وېرېږي

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګوري انسان ته
مروریږي له هرچانه په حیرت ګوري اسمان ته

[1] :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ۱۳۲۱ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو　　　التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاوندنه　　　مروت اوسخاغوارې
یاپیاله له میوډکه　　　له پیمخې اشناغوارې
یاسازونه سرو دونه　　　یادمینې دنیا غوارې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووایه احوال خپل
له هېچانه مه ویرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړې　　　که په کونډویتمانو
شپه او ورځ دې په غوروکښې　　　وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړې　　　په فریادبې نوایانو
هرطرف ناري سوري　　　دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی　　　وخت دغم او دژړادی
یودبل غوښوته وږی　　　که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن　　　په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومیږي　　　ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوینه نه ده پاتې په انسان کښې

توره شپه توره بلاده　　　که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې　　　ددنیا پرې سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی　　　مخ دځمکې پرې تک توردی
یادغم توره کیږدی ده　　　یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسیدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه

محاذونه دجنګ جوړشوه　　　په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی　　　طیارو پاس په هواکښې
دګولیو بارانونه　　　ځکه اوري په دنیاکښې
بې له سرووینو څه نشته　　　دشپوورځو په میناکښې

دسرووینوعکس پریووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې لګېدلي دي اورونه
دآسمان لمنې سرې دي ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه! په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لېدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې ژړوونکې افسانه ده
که پخواشرابخانه وه نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه یاقفس یازولانه ده

پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزماني نه بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی سترګې په هېښ شاني نه مړیږي

نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښی دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو رحم نشته هېښ په زړوکښې
یاخوزړونه ببخي نشته ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه دهوا څپووړموکښې
پخواني تاثیراوس نشته نه په خاوره نه اوبوکښې

دشبنم په ځای په ګلوله هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلی مخونه

ددې عصرانسانان اوس لیوني لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن دفولادونهنګان شول
دخوړې مړی دپاره پخلا سپي اوفقیران شول

دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولي سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تېرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې دې دتندرآوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده لېده نشي آسمانونه
دفولادو رسالې دي که دسره اورسېلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته چې پرې ګرځي لوی ټانکونه

نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لوړې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل ورورمال ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري   یوه بل ته ایښی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څويې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردې   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګې شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له تورې خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   ټینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادې اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاویاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی څنګه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړې ژمې اوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی — ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره — دپښتون سرې ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی — توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه — دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته باندې لوڅېږي

توره حق اوحقیقت دی — شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو — بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف یې بس دی — چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه — ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرتیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره — په دیناکښې حکومت کړي
په هغودي تل رحمت وي — چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې — حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي — په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره — په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي — دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره — داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي — دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشردقران ده

په قوت دتېرې توري — له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم — سومنات ته رسېدلي
حق پالونکو توریالیو — خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام یې — په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلا څوک — که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې — که ښه نوم اوعزت غواړي
یاددین اودنیا ګټه — یاله خدایه جنت غواړي
ټول په توره ګټل کېږي — خوټینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې يې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حيوان دی

په دنياکښې چې تېرشوي ... تر دې وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپليون دی ... که مغل اوکه غوريان دي
شاه محمود که احمدشاه دی ... غزنويان اوکه سوريان دي
له مشرقه ترمغربه ... چې هرڅه جهانګيران دي

تول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسيدلي
ډير تختونه ډير تاجونه توري يو بل ته بښلي

ته ويده وې په ځانګوکښې ... هيڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې ... نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ... ستانظرکښې و يکسانه
ستاپه سربانديې دپاسه ... مورکړه توره آويزانه

په هغه وخت کښې يې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې موړداسې روزلې

که په وهيړې زما وروره! ... دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته ... ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه ... درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي ... دتېروتورولوه واره

بې دتورې له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل ... سرورکړی هرپښتون دی
له ښاغلوپښتونه ... مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ... ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې ... ماليدلی دامضمون دی

„مړنې دي چې يادېږي په سندرواوپه وير“
دهرنشي ورکولي دتېرې توري تاثير

لکه غرېه هسکه غاړه ... له آسمان لاندې اوسيږه
که زلی اوتندراوري ... له خپل ځايه مه ښوريږه
بې له خدايه بل له هيچا ... اوله هيڅ شي مه ويريږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ... ځای په ځای ټينګ ودريږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړکی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتوروله واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه — دپښتون شاعر شعرونه
داچې اوري څه له مانه — دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې — واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه — راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان خټک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده — که اسلام اودينداري ده
تقاضادزماني ده — اوکه پوهه هوښياري ده
دپښتون عالي فطرت دی — که غيرت ايمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه — تانه دا اميدواري ده

چې ته بياکړې غېره وازه استقبال دتېرشوکت ته
څوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به ښه وي لويه خدايه — که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې — درست پښتون اوافغان راشي
بياهماغه شپې او ورځې — دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو — بيازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوخواروخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نيموشپوکښې کړې دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بېل بېل قسم — اميدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو — اميدواردننداري دي
دچامال اودولت خوښ دی — په دنيايې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره — سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاريږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاريږي پخپل قام دده پيرزووي

ښه خبرپه دغه رازشه — ی زما دسترګوتوره
چې يوازې په دنياکښې — ژوندون نه کيږي هرګوره
هرپيغام چې يوغوړاوري — بل ته هم رسيږي وروره
ديوازې ځان سوداته — وباسه دزړه له کوره

ته يې ناست هغې بيړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه　　په یوه ژبه کړیږئ
په یوه نامه هرکله　　اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم　　سرترسره ته نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې　　لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکاریږئ همدغه مودی یو والی
نوک اوری کله بېلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده　　په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګي　　خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشان غرېبرو　　مرودیووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته　　چې موجب دبېلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بېلیږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کېږي

راشئ ای پښتنوورونو　　یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره　　به هریوله سرتېریږو
خوشحالي به مویوه وي　　په یوه غم به کړیږو
په نامه دپښتنوالي　　به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه بېرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي　　دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي　　له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه　　پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه　　کورپه کوربه خوشحالي شي

څوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر***

زه یې پېژنم شاعردی بل څوک نه دی

چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري

د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی

دنادان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب کښې دمظلوم اوښکې
ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري
چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني
نا توانه ويرندونکي ورته ښکاري
ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم***

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځيني بوتان جوړوي
غلطه پوهه له سړی ځنې شيطان جوړوي
دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ
جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي
تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار
فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي
دودانی اميدله هرچانه کېدلی نشي
له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي
چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا
هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي
ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ
واړه مشغول دي ځيني ځان ځيني جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم***

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازيي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غیږکښې نه دی له سپیروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوړي خوړي خبري

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته یې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې یې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلي
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن***

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهیږم تقاضاوه دآسمان دا
او که خوی یاطبیعت ودانسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبې په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلۍ سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کیږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کیږي

ډېرزماپه خېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوریښمو په قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! څېرې کړو داښې جامې رنګینې
پکښې وګورو څېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګري ده دژوندیوې بریښناسره
تول باغ ژړیدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره
نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره
داسې بې غمي دي خداى په هیڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر*

دړانده بدای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده یې تجلا وه
ډیوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینايي د ذوق هیڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بهای*

يويې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوکره يې وړه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکړه

مزدوران وږي دي يوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاووده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې خښېدلی ترې پيړه ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکريې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم*

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه ربښتیاومه زه
رموزدمینې راته موړپه یونظروښوده
له ګړیدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدوبه یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموړپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هیرکړم عشق اومینه هیرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

غزل*

چاچې اینښې داشین خال ستاپه جبین دی
زما زړه هم دهغه له لاسه شین دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستا امېل کښې يې سل زرونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړې لونګين دی

جوړه شوی يې دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مې دايقين دی

سورسالودې سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سروينو رنګين دی

دجمال پرښتې ته چې جوړولې

ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يې

په رښتيا چې خدای احسن الخالقين دی

خدای دې ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمنې***

وروردې خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښې امېل وشکاوه له ياره سره

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګې ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده غریبـــــي خـــــواره خــــواري کورکښــــــې څــــه نـــــه دي پــــاتې

مــــــه کـــــوه لــــوبې لـــــه درهــــم اولـــــه دینــــــاره ســــــره

دلتــــــــه دښــــــــځو پـــــــه ســـــــــرخاورې دي دنـــــــــازمېرمنې

تایارانــــــــــــــه ده اچـــــــــــولی دنیــــــــــا داره ســـــــــــره

خبـــــره نـــــــه یـــــــې ســـــــتاپه خویندومیندوڅـــــــه تېریـــــــږي

ستاســــــــــروکاردی تمـــــــام عمرلـــــــه ســــــــینګاره ســــــره

زمـــــونږ لــــــه حالـــــه ځـــــان خبرکــــــړه پـــــه مـــــونږ زړه وســـــیزه

دتـــــن جـــــامې ســــــوزي زمـــــونږ ســـــتاله ســــیګاره ســــره

عـــــیش وعشــــــرت دومــــــره ډېرپریـــــــږده دوطـــــــن مېرمنـــــــې

مینــــــه پیــــــداکړه دخپـــــل کورلـــــه کســــب وکــــاره ســــره

یــــــوزړه پــــــه لاس کښـــــې ونیســــــه نورزړونـــــه مــــــه ځـــــوروه

مناســــــــب نــــــه دی داخویونــــــه لـــــــه دلـــــــداره ســــــره

پـــــه ســــــراوما ل چــــــې دوطـــــن خـــــدمت تــــــه نــــــه وي تیـــــار

مـــــــه ګــــــوره هـــــــېڅ دهغوخلقـــــــو لـــــــه ربیــــــاره ســــــره

ورســـــــره مــــــه خانــــــده!چــــــې خانـــــدي پــــــه خوارانوبانـــــدي

دنازخنــــــــداکړه دوطــــــــن لــــــــه خـــــــدمتکاره ســــــره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیلی پسې ځم*

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنیا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په لیلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه یم هغه چې به هرځای ته په هرچاپسې ځم
لوی اوواړه نه پیژنم یم دماشوم په مثال
خوک چې کړي مینه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام یمه روان دلوېدوډارنه لرم
نه راستنیږم دسپوږمۍ سپینې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دی دپردۍ باغچې ګلونه غواړي
ددنیا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړی نه یم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لوری په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

خومره به ښه وی

چې په سپین مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې توري شونډې دې سرې وي
زه یم اوته یې نازونخرې وي
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حيا كړم او ته شوخي كړې
زه جرئت نكړم خوته مستي كړې
شې مهربانه اودلداري كړې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حياشي لږ غوندې لرې
زه درنزدې شم ته وايې لرې
درته شروع كړم دعشق سندرې
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه
زه دې وربل كښې ږدمه ګلونه
ته راته وايې دزړه حالونه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وايم په مايې ګرانه
له ټول عالمه له درست جهانه
ته وايې نه يم دومره ارزانه
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم ببخوده اوهرخه وايم
ډېره دې زياته له حده ستايم
ته راته وايې چې زه خوستا يم
خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم*

زه بل څوک نه یمه اولاددغربیانویمه
سکنی ورورد عاجزانو دخوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا
دلاس نیالګۍ ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه
ډېرویربدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوري بې آبه غواړم
وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډیوولو پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه***

نه مې دچامال خوړلی نه مې څوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوريي په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې ډېرکاره درته ولاړدي تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هېڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب*****

وربل يې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلوهارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان لیدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان لیدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان لیدلی دی

تعبیریې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان لیدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پیزوان لیدلی دی

زه پټې سترګې نه یمه په هرڅه اوس پوهیږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان لیدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندي وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان لیدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ایسارکړم
صیاده! ماخوځورنکه زندان لیدلی دی

که هریورانه وژنې خیال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان لیدلی دی

انسان*

زه جسم نه یمه ماروح ددې جهان وګڼه
تیټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست یم په هواکښې ګرځم
ټول حیوانات مې دي تابع ماسلیمان وګڼه

تیاره کښې نه یم په آسمان کښې مې ډیوه بلیږي
دآسمان واړه ملایک مې شاګردان وګڼه

داټول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دیوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه څه ګیله نلرم
زما له لاسه دفلک څیرې ګریوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفو آویزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پریشان ماپریشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصیږم دلښکروپه زور
دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې لیوني ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه
څوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل ډیوه شوه بله پتنګان شوه پیدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زما داآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه یې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخولې زماله وچولي نه
چې تویې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی ټیټ کړ خپل ګریوان ته دمعناپه لټون
له یوه څاڅکی راته لوی دریابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هرې قطرې نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادۍ ته مې کړه مخه ټول جهان شو ګلزار
له سپېروخاوروښايسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپين ماچې په نظردمحبت وليدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرودپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپلــــه لاســــه بتــــان جـــــوړکړم بنــــدګي يــــې کـــــوم

باطــــل خــــدايان راتــــه دوهــــم لــــه مضــــمونه جوړشـــــوه

نـــــه وم خبرچــــــې ځــــــه کــــوم دځــــــه مقصــــــددپاره

رانــــــه پــــه لوبوکښـــــې اتـــــوم ځخــــه بمونــــه جوړشـــــوه

عدالت***

فـــــــرق دحــــــــق اودبـــــــاطلولوی حکمـــــــــــت دی

ددمـــــــــــــاغ اوزړه همدغـــــــــــه عبـــــــــــــادت دی

چــــې صــــادق اوخــــاين بېــــل کــــړي يولــــه بلــــه

اوس پـــــه کــــار مونږتـــــه همــــــدومره بصــــــيرت دی

بــــې لــــه علمــــه بــــې لــــه عدلــــه بــــې لــــه رحمــــه

پــــــه چابانـــــــدې رواکلـــــــه حکومـــــــت دی

کــــه مــــې ځــــوک پــــه لښــــته ووهــــې ظــــالم دی

کــــه قــــانون مــــې غوځــــوي ســــرعدالت دی

ديــــــــوه شــــــــخص نــــــوکري خــــــــوغلامي ده

لــــوی عــــزت دخپــــل وطــــن اوقــــام خــــدمت دی

چــــې خپــــل ځــــان ګڼــــې خــــادم دخادمــــانو

پــــــه دې رازښـــــه پوهېــــــدلی نــــــن" الفـــــــت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران*

زمونږ په محله کښې یودوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري یوشان دي

خوراک دیوه هره شپه نرۍ وریجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشیان دي

دبل ماموړپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړي یې پیتې وي دوی شورواله موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخیږي

میوې لمدې اووچې پکښې هروخت پیداکیږي

دبل ماموړین واړه دهغه کورکښې عذریږي

دښې دوډۍ صفت یې مجلسونوکښې تل کیږي

سهار یې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پیروی شیرچایونه په چرګۍ وي

دابل ماموړکره کله سابه کله شورواوي

په میاشت کښې دې یو دوه ځله نرۍ وریجې رواوي

مدام دې پورورو، ورسره غم وسوداوي

یوه تنخوا تربلې نه رسیږي حال یې داوي

هغه خنګه ماموردى ددې بل ولې داحال دى

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه کـــار اولیاقـــت کښـــې دی هغــــه ځنـــې بهتـــردی

هغـــه پـــه پیســــوباندې پـــه هرځــــای کښـــې معتبـــردی

پخپلـــــــــــــو ســـــــــــوغاتوپه لویوخلقـــــــــــو زورور دی

رشــــوت پـــه رشـــــوتونو هضـــــموي دایـــــې هنـــــردی

کارغــــه دې خــــوري مــــرداري هریــــووایي چــــې بلبـــــل دی

دپـــــــوهې صـــــــفتونه یـــــــې کـــــــوو مکرجاهـــــــل دی

دخپــــل آمرپــــه مخکښـــې نــــه پــــوهیږم څــــه پــــرې کیــــږي

ســــم نشــــــي دربــــــدلی ډیرکرپـــــــږي اوتیتیـــــــږي

ســـرتیټ غـــاړه کـــږه شـــې لاس ســـیني نـــه نـــه بیلیـــږي

اوضـــاع اوحرکـــات یـــې تیـــټ اوپســـت رامعلـــومیږي

زمـــونږ پـــه مـــامورینو کښـــې دارنګـــه مـــاموران شــــته

پـــــــــه دغوصـــــــــفتونومدیران اوحاکمـــــــــان شـــــــــته

راځـــــــــئ هغـــــــــه ماموراوداماموســـــــــره جلاکـــــــــړو

دایوهرځــــای کښـــې وســـتا یودابـــل هرځــــای رســـواکړو

دښـــــــوبدوتمیزوکړو دحـــــــق جذبـــــــه پیـــــــداکړو

لایـــــــق اونـــــــالایق وپیژنـــــــووطن رښـــــــا کـــــــړو

ترخوبـــــــه پتووســـــــترګې پـــــــه دغســـــــې کســـــــانو

قلـــــــم پســـــــې راواخلـــــــئ دوطـــــــن وینښـــــــوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه***

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تینګ دی یوپه سله تقلید
دارازسدونه خاوندان دتینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه
که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کیږي دحق پالنه
لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي
بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!
هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که خندېږي کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومېلمه له کوم هېواده
چې يې خپل کالي ښندلې په خوواړو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهان ګردو
مخ اوښت باندي يې پروت دلاري ګردو

ماوي ښه دي وليدل په دي جهان کښې
ويلې دومره شومه په چې جهان ګردو

(۳)

له دي خاوروشوه پيداډېرعالمونه
چې آبادي کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوځوورځې يې دژوندندري ووې
بېرته خاورې شوه اوچت يې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران وخوباقي يې لا آثارو
يومرغه په ديوا ل ناست دايې ګفتارو

دغه زوړديوا ل چې ګورئ په يووخت کښې
جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږله خاورو دوړو

یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونه دکړي ملتونه

په قرنوقرنوځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم او پوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې
که څه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې
علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده
خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلې له مغزوده
هسې نه چې په دې ډېروکتابوده
په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي
علم زیږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومیږي
چې خبروباندې څوک نه سړی کیږي
سړی نه دی چې یې کاردسړونه وي
په خبروکه هرڅومره ښه پوهیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي

بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي

زړه یې مه بوله تورکانۍ دصحرادی

په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی

په تدبیراوفکرباندې کارکول دی

خپلوټولوکوښښوخپلونقشونه

مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم

څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم

دښایست قدرمې هېچاسره نشته

دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیمرکراسي

پرستش دیوه تن بت پرستي ده
دمسلک پیروي لویه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې یوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ دیموکراسې ده

دروح اطمینان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه وینې څه زجربې قانونه
اطمینان دروح اوفکرهلته بویه
چې اصول اوقوانین کوي کارونه

صبر

(۱)

ځینې وایې صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړینه ړیره نه شکول دي
که صحیح معنایې غواړې زما جانه
په سختیوکښې دخپل ځان نه بایلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه څوک ویریږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړې
یاڅوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووې په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمۍ شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندې کوروکښې
فکروي ددماغونوبنګلوکښې
په لوړکورکښې که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښې

آشنايي

له غموسره مې هومره آشنايي شوه
چې يې اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزړه نه صبرېږي چې عادت شي
دښمن هم سړی ته خوږشي چې ياري شوه

فکر او کار

(١)

چې له لرې سړی کاندې سنجشونه
کارته نه رانږدې کيږي کړي فکرونه
له دې فکراوسنجشه پيداکيږي
دماغونوکښې سودازړوکښې غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
یومنګی دډکېدووخت کښې ویل
تړي نه یواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتږی اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غوندې ډکېږي
ورو تږولو احوال څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پړه نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت او سبب

هسې وایې سوی پتنګان
چې مونږ پېژنو سیزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست
تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهاروږمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښې
بوراګان دي په ګلونو تپرېږي

(۲)

ګوره پري نږدي داځمکه هسې شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتیته که خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښې ګرځه هسکه غاړه

شعر

چې په جهان کښې نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست یې ولیده دعشق پکښې اثرپیداشو
له دغوتولونه بیاشعراوهنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی
ویلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی
دلته لوبوکښې زه مات یوه ځلمی کړم
یوي پېغلې په اوروومه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عیان دی
مات کودړی سره هم دعشق داستان دی
ډیرمین په دې کودردي یوځای شوي
ډېرمنګې دلته مات شوي لېدبیان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه
چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه
یوناڅاپه راپیداکوم لیوني شو
ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپین

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې
که له پاسه مې راغورځوي دلاندې
تورته سپین نشم ویلی سپین ته تورزه
دااميدې خوک له مانه هېڅ نه کاندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

پــــه رڼــــا کښــــې دلمرخـــــومره لـــــوی حکمــــت دی
ژونـــــــــــدپاره ډېرضـــــــــــــروردحرارت دی
مګرګــــوره دآســــمان ســــپینې ســــپوږمۍ کښــــې
خاونـــــد اینښـــــی دجمـــــا ل شـــــعري کیفیــــت دی

(۲)

پــــــــه رڼاکښـــــــــې کـــــــــه دلمردژوندګوهرشــــــــــته
دســــپوږمۍ رڼـــــا کښـــــې بـــــل کیــــف و اثرشــــــته
پـــــه جهــــــان کښـــــې دي ضـــــــروردواړه خیـــــزه
ځکــــــه دلتـــــه شـــــپه او ورځ شــــــام وسحرشـــــــته

سپین او تور دیوان

(۱)

چــــې خــــه کــــړی پــــه جهــــان کښــــې ســــلیمان دی
مالیــــــدلی پــــــه قــــــدرت کښــــــې دانســــــان دی
پــــه رښــــتیا کــــه تــــه خــــه کــــاروڅنې واخلــــې
شــــپې او ورځــــې هغــــه ســــپین اوتوردیــــوان دي

(۲)

څه چې غوښتی سلیمان دسبا ښارنه
ته یې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقیس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا امید کېږي دشپو ورځو له زیارنه

حقیقت

(۱)

کبان وایي ژوندپیدادی له دریابه
سمندروایي چې دی داورله تابه
لټوي یې دهوامرغان هواکښې
حقیقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وایي دګل رنګ دی دستایلو
نسیم وایي خوشبویي بویه دوږلو
فیصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسیم شوردبلبلو

(۳)

ځینې وایي غوټۍ خاندي هوسیږي
زړه تنګۍ نه نجات مومي چې غوړیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينـــې نـــوروايي لـــه ډيـــرې زړه تنګـــۍ نـــه
زړه يـــې چـــوي اوګرېـــوان يـــې څيـــرى کېـــږي

ثواب

دبـــډاى ثـــواب دوړى مـــړول دى

دفقيرثـــواب روژې خـــداى تـــه نيـــول دى

غـــازي وژنـــي بـــل ســـړى ثـــواب دپـــاره

دشـــهيدثواب خپـــل ځـــان پـــه بـــل وژل دى

دشاعرشعار

پـــه سرکښـــې فکـــردوطن پـــه زړه کښـــې مينـــه ديـــار

دزوراوظلـــم لـــوى دښـــمن دازادۍ طرفـــدار

پـــه حـــق ويلومـــاتوي بـــت اوطلســـم دډار

شـــاعر دپـــاره مناســـب دى همدغســـې شـــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پیژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.

پلار يې میرسید پاچا اونیکه يې سید فقیر پاچا دی.

په ۱۳۱٤ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.

په ۱۳۱٥ کښې د انجمن ادبي غړی.

په ۱۳۱٦ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.

په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.

په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.

په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.

په ۱۳۲٥ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.

په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.

په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.

په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمى دورې ته وکیل وټاکه.

په ۱۳۳٤ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکیل وټاکل شو.

په ۱۳۳٥ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو. همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.

په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.

د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډیر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډیرې زیاتې مقالې يې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوی.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

١- دپسرلی نغمه.

٢- بله ډیوه.

٣- لغوي څېړنه.

٤- پښتو سندرې.

٥-عالي افکار.

٦- څه لیکل یا لیک پوهه.

٧- ادبي بحثونه.

٨- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.

٩- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.

١٠- د آزادی پیغام.

١١- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱٤- غوره نثرونه.

۱٥- املاء او انشاء.

۱٦- لیکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډیر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه ئې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه کورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

٤- ښه لمسون.

٥- د ټولنې علم (ترجمه).

٦- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳٦ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پیښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳٦ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳٦ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲٤ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

٤- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

٥- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

٦- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱٥مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲٥ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳٤۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پیښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډیرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه ئې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library